

Tað var ein lögín kensla at stíga inn um gáttina hjá fyrrverandi kappingarneytanum Yviri við Strond, men starvsfólkini tóku væl ímóti Jørn Astrup Hansen, og tí kennir hann seg longu væl í Eik Banka

MYND: JENS KRISTIAN VANG

sum vit hava hjálpt Eik Banka í Danmark við. Tey vænta vit at kunna bera aftur til Danmarkar. Tá ytra lagið er flust av, vænta vit at síggja ein føroyskan banka við eini útlánsportefølju, ið tú kanst vænta at finna í einum føroyskum banka. Tað avgerandi er jú ikki, um bankin hevur nakran váða, tað hevur ein og hvør banki. Tað avgerandi er, at bankin hevur sett nóg mikið av at standa ímóti váðanum, og tað hevur Eik Banki, tá vit sleppa honum.

Fær endurreisnin av Eik avleiðingar fyri vinnukundar, sum Eik fíggar?

Nei, tað kann eg ikki ímynda mær. Finansiell Stabilitet er ikki komið til Føroya at avtaka Eik Banka. Vit hava ikki í hyggju at skapa ein sokallaðan reyðan banka, har kundarnir kunnu vænta at standa fastir. Finansiell Stabilitet er komið til Føroya at hjálpa Eik Banka á fótur aftur, so bankin sum ein sunn fyrirteka kann seljast nýggjum eigara.

Ætlar Finansiell Stabilitet at broyta starvsfólkahópin í Eik?

Tað hava vit ongar ætlanir um. Vit síggja fyri okkum, at gestaupþraðkan okkara í Føroyum verður stutt. Vit lata nýggju eigararnar leggja ætlanirnar fyri framtíðina.

Hvussu kennist at sita í Eik Banka og rekonstruera fyrrverandi kappingarneytan?

Tað var í byrjanini eitt sindur lægið fyri meg, men tann sera positiva móttøkan, eg havi fingið frá starvsfólkunum í Eik, hjálpti mær skjótt at sleppa av við ta eitt sindur löggu upplivingina.

Hvør var orsøkin til, at Eik Banki fór á heysin og endaði undir Finansiell Stabilitet?

Undan fíggarkeppuni í 2008 vuku útlánini hjá samtakinum sera nógv og ótálmað, serliga í Eik Banka í Danmark. Bankin áttók sær sera stórar váðar – váðar, sum undir keppuni av álvara komu til sjóndar. Ferðin var rætt og slætt ov nógv, eftir at Eik Banki slepti síni sparikassatilveru. Og við tí ósunna eigarabygnaðinum, har bara ein grunnur var ovast, var ongin

atfinningarsamur at hála í jakkavelini hjá leiðsluni.

Kundi ikki verið funnin ein loysn fyri Eik Banka bara í Føroyum?

Eftir øllum at døma ikki. Eg haldi, fólk skulu gera sær greitt, at Eik í mars 2010 – um ikki áðrenn – fór um the point of no return. Tá Eik Banki áttók sær eitt veðhald á 2,5 mia. kr. fyri dóttirfelagið í Danmark, var lagnan hjá móðirfelagnum víð. Tað ber jú ikki til at sleppa undan veðhaldinum, tá tað verður aktuelt, eins og eitt tryggingarfelag ikki kann biðja um at fáa tryggingarskjalid aftur, tá húsíð logar.

Hvussu leingi verður tú í Føroyum á hesum sinni?

Við miða eftir at selja bankan áðrenn jóla, og tað svarar spurninginum. Nýggir eigarar sleppa undan at hanga upp á meg.

Hvussu skulu bankar í Føroyum sleppa undan húsagangum í framtíðini?

Á sama hátt sum í øðrum londum. Ert

tú í iva, mást tú halda teg til sunnan fornuft, ella kanst tú spyrja frísørin ella taxasjafførin um ráð. So einfalt er tað. Teir bankar, sum komu í trupulleikar undir keppuni, tóku á seg alt ov stórar váðar.

Hvat heldur tú, at eftirspælið um eftiritini við bankum og grunnum skal enda við?

Fyri tað fyrsta haldi eg tað vera neyðugt at sláa fast, at tað er leiðslan og ikki eftirlitið, sum hevur ábyrgdina, tá ein banki fer út av eggini. Fyri tað annað haldi eg, vit skulu gleðast um, at eftirlitið legði uppí, áðrenn september mánaði var runnin, so bankans innlán vóru umfatað av statstrygdini. Eg havi ikki nøkur ráð til eftirlitið, men tað kann væl vera, at brúk er fyri einum øðrvísi eftirliti í Føroyum enn í Danmark. Og so haldi eg, at alt tað, sum hevði við sær, at Eik Banki fall, má gerast endin á teirri heilt ótolandi reguleringini av sparikassagrunnum.